

Xuan Zang Buddhistler tarafından Çin Buddhizmi Tarihi'ndeki en büyük keşif olarak kabul edilir. 602'de Luoyang'da doğmuştur, 629'da Çin'den ayrılmış, zorlu yolculuklardan sonra geldiği Hindistan'da on iki yılı geçirmiştir. 645'de yirmi at yükü Buddhizme ait Sanskrit eserle (657 Buddhist metinle) Dunhuang ve Gansu üzerinden ülkesine dönmüştür. 645'de Changan'a vardığında yanında Elmas Sūtra'nın da bir nüshası vardır. Kalan 19 yılını bu Sanskrit eserleri Çin diline çevirmekle geçirmiş, bu gayretiyle Çin'de Buddhizmin yayılmasına büyük katkıda bulunmuştur.

Yijing de Hindistan'a gelmiş, otuz ülke dolaşmış, Hindistan'dan topladığı 400 kadar Buddhist eserle Luoyang üzerinden Changan'a dönmüştür. Yijing bu metinlerden 56'sını Çin diline tercüme etmiştir ki, yukarıda belirttiğimiz gibi, bunlar içinde Elmas Sūtra da bulunmaktadır.

Elmas Sūtra üzerine yapılmış Çince yorumlar da oldukça fazladır. Bu konuda Dunhunag Mağaraları'nda oldukça çok sayıda eser bulunmuştu. Tang Hanedanlığı sona ererken bu Sūtra üzerine yapılmış sekiz yüz kadar yorum bulunmaktaydı.¹ Song

¹ Young You, a.g.e., s. 14.

Hanedanlığı'ndan önce yapılmış bazı yorumlar bugüne kadar korunmuştur. Belirli başlı yorumcular şunlardır²:

Sengzhao (384-414), Xie Lingyun (385-433), Zhiyi (521-596), Jizang (549-623), Zhiyan (602-668), Kuiji (632-682), Yijing (635-713), Zongmi (780-841), İmparator Xuanzong (685-762), ayrıca Daoshi, Tanchen, Huijing, Huineng.

Çin Buddhizmi Tang hanedanlığı zamanında, özellikle de Kaiyuan ve Zhenguan zamanlarında gelişti. İmparator Xuanzong o dönemde popüler olan üç din üzerine yorumlar yaptı. Konfüçyüsçülük için Xiao Jing, Daoculuk için Daode Jing ve Buddhacılık için de Elmas Sūtra. Buddhizm öğretisi Çin'de özellikle Daoculukla birçok paralellikler bulabilmişti.

Dunhuang Mağaraları'nda ele geçirilen Elmas Sūtralar Stein, Pelliot ve Beijing koleksiyonlarında korunmaktadırlar. Venerable Yong You'nun sayımına göre 992 nüsha ile en çok sayıda Elmas Sūtra Çin'de, Beijing'dedir. İkinciliği 615 sayısıyla Stein koleksiyonu izler. Pelliot koleksiyonunda ise sadece 72 adet vardır. Toplamda 1679 nüsha eder.³

² Young You, a.g.e., s. 14.

³ Young You, a.g.e., s. 35.

Dunhuang'da ele geçirilen Buddhist Sūtralar içinde en çok sayıda olan, 3062 sayısı ile Saddharmapundarīka'dır (Lotus Sūtra). İkincisi 2443 sayıda olan Mahāpracnāpāramitā Sūtra'dır (Aşkın Bilgeliğin Büyük Sūtrası); üçüncü sırada ise Vacraçchedikā Pracnāpāramitā Sūtra (Elmas Sūtra) gelir. Shi Chanrui'nin sayımına göre bunun sayısı 1626'dır. Dördüncü sūtra, 904 adet olan Suvarna Prabhāsa Uttamarāca Sūtra'dır (Altın Işık Sūtrası). Beşinci sıradaki de 849 sayısıyla Aparimitāyurdhārani Sūtra'dır (Sonsuz Işık Sūtrası).⁴

Dunhuang'da ortaya çıkan el yazmaları içinde, 868'de basımı yapılmadan önce, ilk Elmas Sūtra'nın hangi yüzyılda yazıldığı net değildir. Bazılarına göre dördüncü yüzyılda, bazılarına göre ise beşinci, altıncı veya yedinci yüzyıldadır. Yedinci yüzyıldan onuncu yüzyıla kadar popüler olduğu ise net olarak bilinmektedir. En üretken dönem, üç yüz yıl gibi uzun bir zaman boyunca devam etmiş olan Tang Hanedanlığı dönemidir. Bu dönem Buddhizmin Çin'de iyice tutunduğu ve geliştiği bir dönem olarak bilinir.

⁴ Young You, a.g.e., s. 44.